

Рекомендації з пошуку першого робочого місця

Передмова

Майже кожен випускник відчуває труднощі у пошуку першого робочого місця. Вибір місця праці та посади є одним з найважливіших рішень у житті молодого людини. Перша посада має великий вплив на майбутній розвиток кар'єри. Зміна середовища, яка тягне за собою налагодження нових зв'язків та контактів, нові цікаві пропозиції, дає можливість визначення власного кар'єрного шляху, що теж значною мірою впливає на почуття власної вартості.

Входячи на ринок праці, потрібно усвідомити, що незважаючи на технічний прогрес, поки що не існує ніякого центрального банку даних вакантних місць праці. Дуже багато зусиль потрібно докласти до пошуку праці, а це вимагає як моральних так і фінансових затрат. Цілий процес пошуку роботи можна порівняти з біржею, на якій ви виступаєте продавцями власної праці. Покупцем є особа, яка проводить набір нових працівників для організації.

Дорогий випускник, пам'ятай, що не тільки щасливий збіг обставин, але й свідоме старання будуть мати вплив на перебіг твоєї професійної кар'єри, на успіхи і кредити майбутнього професійного становища.

Пошук роботи без нервів

Що ж робити, щоб пошук роботи не втомлював і не забирав останні сили та нерви, а знайдена робота принесла фінансову стабільність, користь, задоволення і підвищення професійними сходами? Пропонуємо Вам скористатися нашими порадами, щодо ефективного пошуку роботи.

1. Визначення конкретної цілі. Перш за все, дайте відповідь на питання: «Чи знаю я конкретно, що шукаю? Чи є в мене конкретна ціль? Хто я очима роботодавців? Хто вони (роботодавці)? Де шукати (роботу)? Як презентувати себе?». Адже на роботі ми проводимо, як мінімум, третю частину свого життя, тому умови роботи впливають на ефективність нашої праці, здатність концентруватися.

2. Резюме — це просто. Принципи підготовки резюме. Знайомство роботодавця з вами починається задовго до співбесіди. Ваша перша зустріч з HR-менеджером або менеджером з підбору персоналу — це ваше резюме, аркуш паперу формату А4, де вказано важливу інформацію про вашу освіту, досвід роботи, а також ваші особисті дані. Підійти до викладу даної інформації треба дуже серйозно.

3. Вивчення ринку праці. Пошук вакансій. Якщо ви вже вирішили, в якій сфері хотіли б працювати, можна переходити до вивчення ринку праці і пошуку підходящих вакансій. Є різні способи пошуку роботи:

- газети та журнали, присвячені працевлаштуванню
- інтернет – можливість зайти на спеціалізовані сайти, присвячені працевлаштуванню;
- оголошення в громадських місцях;
- Державна служба зайнятості;
- з допомогою родичів та знайомих;
- звернутися до спеціалізованих організацій, які займаються працевлаштуванням,
- створити власний бізнес.

4. Співбесіда. Успішне проходження співбесіди — це справжнє мистецтво. Мистецтво спілкування, вміння відчувати міру у своїх словах і здатність контролювати свої несвідомі реакції. Щоб пройти співбесіду і отримати бажану посаду, треба вміти поставити себе на місце працедавця, зрозуміти і відчути, які вимоги будуть ставитися до людини, яка претендує на цю роботу. Вивчення цього мистецтва вимагає часу, але навчитися йому можна. Для досягнення

позитивного результату вам потрібно пройти два етапи — підготовку до співбесіди і власне розмову. **Перший етап** — підготовка до співбесіди. Спочатку потрібно зібрати якомога більше відомостей про фірму і людей, з якими ви збираєтеся зустрітись. Про організацію, в яку ви ідете на інтерв'ю, вам потрібно знати: чим вона займається, які перспективи у цього напрямку, протягом якого часу існує, її юридичний статус, якої думки про організацію преса, чи має партнерів за кордоном, наскільки стабільним є склад керівництва. Знайти необхідну інформацію вам допоможе продукція компанії, рекламні брошури, статті в газетах і журналах. Певне, достатньо суб'єктивне враження «зсередини» про організацію дасть спілкування з людиною, яка є чи була її співробітником.

Дуже важлива частина підготовчого етапу — продумування відповідей на запитання, які, скоріше за все, ви почуєте. Зрозуміло, що ці відповіді повинні не тільки надавати вам впевненості у собі, але і підвищувати ваші шанси на успіх. Серед таких запитань:

- Що ви можете розказати про себе? (коротка розповідь, мінімум автобіографії, максимум - навичок і досвіду, корисного для нової роботи).
- Чому ви обрали нашу компанію? (можливості росту).
- Які ваші сильні сторони? (перш за все — риси, корисні для організації).
- На яку заробітну платню ви розраховуєте?

Відповідь на останнє запитання часто стає проблемою. Людину, яка назве дуже низьку платню, скоріше за все, будуть вважати поганим спеціалістом. Людину, яка оцінить себе зависоко, — надто амбіційною. Людина, яка вгадала або дізналася про реальну платню за таку посаду в компанії, виявляється, не використала усіх можливостей — можливо, вона могла би отримувати більше. Тому варто торгуватися. А для цього — задавати т.зв. змістовні «атакуючі запитання». Ці запитання повинні враховувати істинні інтереси працедавця і ситуацію конкретної співбесіди. При вміло поставлених запитаннях за певний час працедавець сам запитує, чи влаштує вас певна платня, і тепер ситуація у ваших руках. А от перелік нестандартних запитань, для яких також непогано підготувати відповіді, які би підвищували ваші шанси на отримання потрібної посади:

- Які з посадових обов'язків ви виконуете з найбільшим успіхом?
- Назвіть три ситуації, в яких вам не вдалося досягнути успіху. Чому?
- Назвіть три моменти, які ви боїтеся виявити на новій роботі?
- Як ви мотивуєте інших?
- Як ви зрозумієте, що досягли своєї мети?

Вам потрібно психологічно підготуватися, щоб ваше хвилювання не виявилось сильнішим за вас. Одним допомагає те, що вони ніби дивляться на себе збоку, як у кіно, інші кілька разів продумують можливі варіанти протікання подій, треті уявляють щось дуже приємне і спокійне, коли відчувають, що почали хвилюватися. Отже, вам потрібно виробити свій спосіб заспокоюватися у складній ситуації. Для того, щоб не запізнитись на очікувану співбесіду, вам потрібно з'ясувати, де точно знаходиться потрібна організація і скільки часу потрібно на дорогу. Не забудьте про копії дипломів, резюме, рекомендацій, підготуйте імена і телефони осіб, які можуть вас порекомендувати.

Етап другий — сама співбесіда. Отже, ви вчасно прийшли в кабінет людини, з якою маєте спілкуватися, почуваетесь достатньо впевнено і приблизно уявляєте собі, як будете відповідати на поставлені запитання. Вам потрібно знати ще кілька правил, щоб справити приємне враження: вітаючись з представником компанії, не подавайте руку першим, сідайте, коли вам пропонують це зробити, уважно слухайте і притримуйтеся того напрямку у бесіді, який задає співрозмовник, намагайтеся зрозуміти, навіщо задане кожне запитання, і відповідати, чесно описуючи свої кращі риси, не займайтеся зайвою саморекламою — краще описувати свої позитивні риси у межах поставленого запитання з ілюстраціями конкретними фактами, ні в якому разі не брешіть, але пам'ятайте про міру своєї відвертості, не критикуйте колишніх керівників і колег, знайдіть необхідну міру цікавості, врівноваженості і бадьорості, самостійності, ввічливості, не демонструйте співрозмовнику цинізм, негнучкість поглядів, нетерпимість до критики, зайву матеріальну зацікавленість, відсутність цілей і задач,

небажання вчитися, причини колишніх звільнень краще пояснювати аргументовано, але без зайвих емоцій і образ, намагайтеся уникати обговорення власних особистих і фінансових проблем, варто назвати заробітну платню, яку ви хотіли б отримувати, але тільки тоді, коли вас про це спитають, після інтерв'ю варто подякувати співрозмовнику за увагу.

Не забувайте! Під час співбесіди поєднайте приємну зовнішність, інтелект, вміння спілкуватися, правильно підбрану інтонація, інтерес до інших, почуття власної гідності.

У деяких компаніях прийнято прощатися приблизно так: «Дякую. Якщо нам буде потрібна ваша допомога, ми зателефонуємо пізніше.» І це може означати як те, що вони мають провести співбесіди з іншими бажаними, так і ввічливе «ні». Можна запитати, коли вам зателефонують, і, якщо визначений термін пройшов, делікатно з'ясувати, у чому справа. Якщо ж можливе місце роботи справило на вас неприємне враження, якщо вам щось сильно не подобається у майбутніх співробітниках, то варто добре подумати, чи приймати таку пропозицію. Не забувайте, що знайти роботу не важко, якщо об'єктивно оцінити співвідношення власних бажань і здібностей.

Пошук роботи - тяжка робота. У чому складність?

Будь-якій людині, що шукає роботу, належить здійснити певні дії по збору інформації, який запит на ринку праці, обміркувати лінію своєї поведінки, розставити цілі та пріоритети. Проблем, що виникають у процесі пошуку роботи, може виникнути багато. Не лякайтеся! Якщо є проблема, то її рішення можна організувати. Головне, пам'ятати, що є мета, досягнення якої у ваших інтересах. **З якими труднощами можна зіткнутися при пошуку роботи? Психологічний бар'єр.** Бувають випадки, коли людині в голову закрадаються безпідставні сумніви і питання: "Як на мене подивиться колектив? Чи зможу я з ними нормально працювати?", "Чи впораюся з поставленим завданням? Що буде за випадкову помилку?" та ряд інших. Відповідь у такому випадку одна: якщо виникнуть проблеми, то я в змозі їх вирішити. Не загадують на майбутнє, не будуйте теорії і припущення. Спочатку необхідно пройти "природний відбір" (співбесіда, різноманітні випробування, пропонувані роботодавцем) і отримати роботу. Сумніви тільки віднімають дорогоцінний час і відсувають поставлену ціль на другий план. Не допускайте такого! Ви сильніші за свої страхи та сумніви.

Викликати інтерес з боку роботодавця. Як можна його розбудити? Є декілька засобів, які змусять звернути на вас увагу. Основний і найбільш дієвий - правильно складене резюме. Воно може дати керівнику корисну інформацію. Головне при написанні - "ніякої води", тільки факти, дати, досвід роботи у певній сфері, грамотність викладу та складання. "Стислість - сестра таланту" - вираз, застосований і до правильного резюме.

Відсутність досвіду роботи. Ця проблема є актуальною для випускників ВНЗ, дипломованих спеціалістів, які не мають практичних навиків роботи. Звичайно, прийняти можуть і без досвіду у відповідній сфері, але оплата буде на порядок нижче в порівнянні з досвідченими фахівцями. Порада одна - працювати і набиратися досвіду, якийсь час терпіти свою маленьку зарплату.

Після співбесіди нерідко можна почути таку фразу: **"Ми Вам передзвонимо"**. Як реагувати на таку репліку? Ця фраза може мати два значення: "Немає необхідності у Вашій кандидатурі" і "Ми зайняті і, можливо, зателефонуємо Вам". З першим виразом все ясно. Друга говорить про те, що роботодавець ще не з усіма кандидатами провів співбесіду, є ще непрочитані резюме, відбувається аналіз і вибір відповідного співробітника. Після співбесіди бажано поцікавитися, коли можна зателефонувати і дізнатися результат, конкретну або приблизну дату і час. Простіше самому проявити інтерес і внести ясність у дану ситуацію, а не чекати передбачуваний дзвінок.

Некоректне спілкування. На жаль, зустріти неадекватну поведінку і нецензурну лексику на свою адресу можна при пошуку роботи та спілкуванні з роботодавцем. Таке звернення ніяк допускати не можна. Уявіть, що це тільки початок, а що буде після можливого прийому на роботу? Ідіть відразу ж, якщо таке звернення буде мати місце у вашій розмові. Пам'ятайте: є й інші місця, де можна спробувати знайти роботу, тут світ клином не зійшовся.

Ось тільки деякі складнощі, що чекають шукача роботи. **Не опускайте руки, якщо щось не виходить. Для будь-якої проблеми можна знайти гідне рішення!**

Перший день на новій роботі

Ви амбіційні, розумні і тому нову роботу отримати для вас не проблема? Похвально! Але розслабитися не варто. Вдало пройти співбесіду - це лише перший маленький крок на сходах кар'єрного зростання. Попереду - перший день на роботі. Від того, як він пройде, залежать подальші відносини з колегами.

За статистикою, близько 40% службовців вирішують змінити роботу після першого ж робочого дня, якщо він виявився невдалим. Тому дуже багато буде залежати, як ви виявите себе в перший день на новій роботі. Ці поради будуть корисні і бувалим працівникам.

Без паніки . Перший день - він найважчий. Для початку складіть чіткий план на день і сформулюйте основні завдання. - З власної ініціативи познайомтеся зі співробітниками і керівниками. Не варто очікувати, що їх цікавість виявиться сильнішим вашої боязкості. - У найперший день на роботі раціонально організуйте своє нове робоче місце. Зрозуміло, що ви поки не в своїй тарілці. Але якщо це відкладати на завтра, про вас можуть вже сьогодні подумати, як про ледачому або безвідповідальному співробітнику. - У перший же день розберіться в обстановці і звикайте до режиму праці. - Швидко освойте специфіку роботи. - Найголовніше - не панікуйте!

"Наведіть мости" . Знаючи мотивацію і психологію роботодавця і колег, можна швидко влитися в новий колектив. Наприклад, кого шукає роботодавець у свою команду? Насамперед активного і відповідального працівника. Ось і станьте таким! Пам'ятайте, що керівник не з жалу наймає вас на роботу. Він побачив у вас ті якості, які йому допоможуть поліпшити роботу організації чи підприємства. Будьте уважні і зосереджені на роботі. Доручення виконуйте якомога швидше, але якісно. Докажіть, що ви прагнете до самовдосконалення та нових знань. Натякніть начальнику на прагнення до кар'єрного росту. Роботодавці знають, що підлеглий з мотивацією працює набагато ефективніше.

Між тим обіцяти золоті гори в перші дні роботи не рекомендуємо. Роботодавець може ж і перевірити, чи дійсно ви за два дні впораетесь з тижневою нормою. Завантажать роботою до фізичного і психологічного виснаження. Краще візьміться за просте завдання, але виконайте його компетентно та вчасно.

Що стосується колег, то не варто в перший же день проявляти норавливий характер. У багатьох колективах, особливо великих, є свої "клани і угруповання". Придивіться, яка компанія людей вам ближче за духом. А можливо, варто зберігати нейтралітет. Все залежить від психологічного клімату в колективі. Вперше зустрівшись з майбутніми колегами, проявіть ініціативу і представтеся першою. При знайомстві будьте відкритою і щирою. Постарайтеся запам'ятати або запишіть імена начальників і колег. Люди люблять, коли до них звертаються на ім'я по батькові, а не "е ... як вас там". Адже вам перший час доведеться консультиватися з багатьох організаційних питань. Величезним плюсом буде для вас, якщо ви здружилися хоча б з одного (одним) з колег.

Не соромтеся . Перше завдання - відмінний привід себе проявити. Але не розраховуйте, що воно буде простим і зрозумілим. Керівники люблять перевіряти знання, сили, комунікабельність нових працівників. Вони хочуть переконатися, що зробили правильний кадровий вибір. І чим більш значуща ваша посада, тим складнішим може бути доручення на новій роботі. Сенс полягає в тому, щоб дізнатися, чи зможете ви знайти спільну мову з іншими працівниками. Адже саме злагодженість колективу - запорука процвітання будь-якої компанії. У кожній організації є свої нюанси і правила, вам поки невідомі. Тому підказками колег нехтувати не можна. Не соромтеся звертатися за порадами ні до начальника, ні до інших працівників. Навіть якщо хтось відмовить у допомозі, все одно знайдуться люди, які дадуть ділову пораду. Швидше за все, ваші обов'язки були додатково закріплені за іншими працівниками. І часто керівництво за додаткове навантаження навіть не доплачує. Тому вам з радістю допоможуть освоїтися, аби скинути з себе зайвий тягар відповідальності.

Не варто в перший день роботи: - боятися радитися; - самостійно намагатися вирішувати конфліктні або спірні питання; - відмовчуватися, якщо допустили помилку.

Слушна порада: перший час після закінчення робочого дня підходите до безпосереднього начальника і обговоріть підсумки виконаної вами роботи. Адекватний

керівник ніколи від вас не відмахнеться, за винятком крайньої зайнятості або поспіху. По-перше, йому підлестить роль всезнаючого наставника. По-друге, від вашої кваліфікованої роботи залежить і його результат - чим швидше ви вислухайте справа, тим більше від вас віддачі. Не бійтеся з його боку критичних зауважень - їх не уникнути. Зате начальник вам дасть цінні вказівки. І одночасно помітить вашу зацікавленість та ініціативу.

Поради психологів : - Умійте слухати! Розмовляючи зі співрозмовником, постарайтеся бути уважною і зацікавленою в бесіді. Можете застосувати психологічний прийом: - дивіться строго на мовця, нахилившись злегка вперед. Співрозмовник підсвідомо оцінить ваше підвищену увагу і прагнучим до спілкування з вами; - у високоосвічених колективі корисно підкреслити свою вихованість і хороші манери. Наприклад, робіть колегам комплементи про їх зовнішній вигляд. Але робити їх треба щиро, по справі і вчасно. - Умійте скромно приймати похвалу. З легкою усмішкою, стримано подякуйте за теплі слова. Палкі обійми і вигук "Є-с-с" залиште при собі. - У розмові намагайтеся уникати некоректних порівнянь з іншими людьми або колишнім місцем роботи.

Перші робочі дні психологічно дуже важкі. Але якщо ви зробите все правильно, то залишитеся задоволеним першим днем на новій роботі.

Випробувальний термін на новій роботі

Випробувальний термін на новій роботі - важливий етап. Якщо ви з самого початку будете діяти правильно, то зможете не тільки залишитися тут, а й заслужити гарну репутацію. Випробувальний термін на новій роботі проходять все для того щоб начальство переконалося в тому, що ви дійсно фахівець своєї справи.

І ось цей день настав - **перший робочий день на новому місці**. Спочатку вам належить оформлення у відділі кадрів усіх необхідних документів. Потім, за правилами, начальник повинен представити вас усім іншим. Під час знайомства головне - постаратися запам'ятати імена колег (хоча б деяких, але начальства - обов'язково) і більше посміхатися. Зберіться з духом, бо з цієї хвилини за вами і за всім, що вироблені, стежитимуть десятки пар очей.

Насамперед - робота! **Ніяких запізнь**. У перші три місяці краще приїжджати на роботу на 10 хвилин раніше, ніж на 10 хвилин пізніше. Сюди ж слід віднести пунктуальність у виконанні завдань, відповіді на електронні листи, дотримання графіка роботи. Чітко подальші свої функціональні обов'язки: краще майте їх у друкованому вигляді з підписом начальника.

Опинившись на новому місці, кожен буде намагатися виконувати свої обов'язки добре. Тільки не почніть своїм надмірною ретельністю доводити всім, що ви найкращий співробітник. Довго працювати з максимальною віддачею у вас не вийде, продуктивність рано чи пізно впаде, і нехай це станеться непомітно для роботодавця. Обережніше будьте з висловом нових ідей. Найоптимальніше завдання в цей період - сумлінно робити свою справу і буквально вбирати в себе все, що відбувається.

Налагодити стосунки. Щоб вправно "вписатися" в задані умови, в перший час якнайменше виділяйтеся, "злийтеся з середовищем". Це стосується буквально все, починаючи з дрес-коду і закінчуючи існуючими традиціями цього колективу. У будь-якому колективі знайдеться одна чуйна та контактна людина - її і беріть собі в союзники. Запитань спочатку виникне безліч, тому вам потрібна людина, яка на них відповість і покаже, де туалет, нарешті. Не прив'язуйтеся до свого провідника, поки не з'ясуєте, яка в нього репутація. Знайдіть золоту середину в спілкуванні з колегами - вести себе по відношенню до всіх рівно, привітно і доброзичливо. Чи не набивайтеся у друзі до начальника - колектив вам цього не пробачить, а хороший начальник не оцінить. А знаєте, що він оцінить неодмінно? Все-таки вашу старанність і результативність.

Заборонено: спізнюватися, затримувати виконання завдань; в розмовах із співробітниками на кухні занурюватися в подробиці свого особистого життя; вступати в коаліції, змови; відмовлятися від участі у спільних заходах; обговорювати начальство та колег; лізти зі своїм статутом у чужий колектив; користуватися телефоном в особистих цілях.

Не думайте, що тільки ви протягом трьох місяців проходите "випробування на міцність". Одночасно з вами його проходять і новий колектив, і ваш начальник. Це вдалий період для того, щоб і вам визначитися: наскільки підходять ці умови роботи, здорові

відносини в колективі, чи не затримується зарплата і т. п. Будьте насторожі-деякі роботодавці наймають працівників на випробувальний термін і за мінімальну зарплату, а, отримавши від працівника максимальну віддачу, через 3 місяці повідомляють, що "ви не підійшли". Не погоджуйтеся на занижений оклад під час випробувального терміну - він може бути менше, але не більше ніж на 30%. Трапляється, що кількість обов'язків не відповідає окладу, тому після закінчення терміну поцікавтеся своїми перспективами.

Придивіться до колег - прийняв вас колектив або відкинув. І якщо вас суттєво не влаштує нова робота, сміливо відмовляйтесь від співпраці! Створіть власний бізнес.

Як створити і відкрити власний бізнес?

Рано чи пізно вас починає обтяжувати робота "на дядю" і з'являється нестримне бажання зайнятися чимось новим, цікавим і приносить до того ж гроші? Значить, пора починати свій власний бізнес. Правда, багато хто йде на підприємництво не від хорошого життя, а тому що виявилися незатребуваними або були звільнені. І перш ніж приступити до такої серйозної справи, треба чітко усвідомити, що працювати доведеться набагато більше і за часом, і за віддачею. А ще треба бути готовим до можливих труднощів і невдач.

З чого ж почати? По-перше, потрібно визначитися зі сферою діяльності: просто задумайтеся, до чого у вас душа лежить і що у вас виходить робити дуже добре? Як завжди, на допомогу прийде Інтернет: наберіть "бізнес-ідеї з нуля", і він видасть вам порцію цікавих проєктів, навіть з готовими бізнес-планами. А на деяких сайтах є форуми, де учасники детально обговорюють варіанти підприємництва, шукають і знаходять партнерів. **По-друге**, займіться самоосвітою. Приміром, ази бухгалтерії та маркетингу вам точно знадобляться.

Де гроші взяти? Це ключове питання. Якщо особистих заощаджень недостатньо, можна позичити у родичів або знайомих. Або взяти кредит у банку. Багато банків запропонують вам свої умови кредитування - правда, під заставу нерухомості і з великими відсотками. Але перш ніж позичити гроші у кого б то не було, добре подумайте: за статистикою, майже 70% нових фірм припиняють свою діяльність в перший же рік. Ви повинні бути на 100% впевнені, що ваша справа принесе прибуток.

Легкий старт. З початковим капіталом не склалося зовсім? Мало того, вас звільнили? Навіть у такій ситуації не треба впадати у відчай! Якщо ви зареєстровані в службі зайнятості та визнані безробітним, то можете взяти участь у спеціальній програмі, що дозволяє почати свій бізнес з нуля. Для цього потрібно прослухати курс професійного навчання основам організації бізнесу. Потім розробити і захистити перед комісією власний бізнес-план. А далі отримати одноразову виплату в розмірі річної суми допомоги по безробіттю, яка вам належить за законом. Це непоганий початок, погодьтеся. Крім того, центри зайнятості надають інформаційно-консультаційні послуги, організують семінари.

Своє резюме ви можете розмістити на таких сайтах: <http://alljob.com.ua/>, <http://finstaff.com.ua/>, <http://it-monsters.com.ua/>, <http://job.ukr.net/>, <http://jooble.com.ua/>, <http://kariera-star.com/>, <http://rabota.slando.com.ua/>, <http://rabota.ua/>, <http://wids.com.ua/>, <http://www.jobis.com.ua/>, <http://www.jobportal.com.ua/>, <http://www.jobs.ua/>, <http://www.netbee.ua/>, <http://www.rabota2000.com.ua/>, <http://www.rabotaplus.com.ua/>, <http://www.robotazp.com.ua/>, <http://www.srochno.ua/>, <http://www.trud.ua/>, <http://www.uajobs.com.ua/>, <http://www.work.ua/>